

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
THE INTERNAL QUALITY ASSURANCE FOR EDUCATION'S THE SMALL-SIZE SCHOOL
UNDER NAKHON PATHOM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ศุภณัฐ ฉันทวิลาศ

Supanut Chanthawilat

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Curriculum and Teaching Faculty of Education Bangkok Thonburi University

E-mail: 6433100049.bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรคือ ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 251 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 155 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) การเปรียบเทียบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

Abstract

The objectives of the research were: (1) to study the internal quality assurance for education's the small-size school under Nakhon Pathom Primary Education Service Area Office 2; and (2) to compare the internal quality assurance for education's the small-size school under Nakhon Pathom Primary Education Service Area Office 2 classified by education level and work experience. The research was a survey research. The population were teacher who teach in small-sized school under Nakhon Pathom Primary Education Service Area Office 2 amount 251 teachers. The samples were 155 teachers obtain by stratified random sampling. The tool was the questionnaires through a 5-rating scale questionnaire and analyzed by frequency, percentage, mean, Standard Deviation, t-test and F-test.

The results of the research were found that: (1) the internal quality assurance for education's the small-size school under Nakhon Pathom Primary Education Service Area Office 2 was at a highest level; (2) comparison of the internal quality assurance for education's the small-size school under Nakhon Pathom Primary Education Service Area Office 2 classified by education level and work experience was not different.

Keywords: Internal Quality Assurance Education's small –size school, Nakhon Pathom Primary Education Service Area Office 2

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักและดำเนินการในเรื่องนี้ได้ถูกต้องและครบถ้วน โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าเป็นกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยจะต้องมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเพื่อการรองรับการประกันคุณภาพจากภายนอก แต่เมื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในปัจจุบันกลับพบว่าบุคลากรในสถานศึกษายังไม่เข้าใจชัดเจนว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานที่เป็นปกติจึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน อีกทั้งบุคลากรยังเข้าใจวิธีการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับน้อยและไม่ถูกต้อง การสนับสนุนอำนวยความสะดวกและทรัพยากรยังมีไม่ทั่วถึง ขาดการนิเทศติดตาม ส่งผลให้มีปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สอดคล้องกับ วันทนา เนื่อน้อย (2560) ที่พบว่า การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 มีปัญหาในการดำเนินงาน ได้แก่ การขาดข้อมูลในการจัดทำสารสนเทศ ครู ผู้ปกครองไม่เข้าใจรูปแบบและระบบการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งขาดความเป็นจริงในการประเมินและยังขาดข้อมูลตัวบ่งชี้ที่มีความประจักษ์ทำให้ไม่สัมพันธ์กับการจัดทำรายงานประจำปี และยิ่งไปกว่านั้น คือ องค์กรไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งผลให้ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทั้งระบบ เมื่อได้รับการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานต้นสังกัดตลอดจนการประเมินคุณภาพภายนอกจากหน่วยงานที่รับผิดชอบจึงพบว่ามีสถานศึกษาจำนวนมากไม่ผ่านการรับรองภายนอก โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบที่สาม (พ.ศ. 2549-2553) คิดเป็นร้อยละ 19.60 จากสถานศึกษาขนาดเล็กทั้งหมด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2557)

โรงเรียนขนาดเล็กเป็นสถานศึกษาที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนเพื่อพัฒนาให้เกิดความเจริญงอกงามในตัวบุคคลซึ่งมีจำนวนผู้เรียนตั้งแต่ 1-120 คน ก็ย่อมต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกันแต่เมื่อวิเคราะห์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2549 - 2553) กลับพบว่า มี สถานศึกษาขนาดเล็กไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 19.60 ของสถานศึกษาขนาดเล็กทั้งหมด โดยผลการประเมินคุณภาพในมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์คิดสังเคราะห์มีวิจรรย์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์และมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร พบว่ามีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ผ่านการประเมินภายนอกรอบสามที่มีสภาพปัญหามาก คือ ผู้บริหารที่ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ครูขาดความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2557)

ด้วยเหตุนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ซึ่งมีโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน 41 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.17 ของโรงเรียนทั้งหมด จึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและกระจายคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยได้มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในหลายด้าน และด้านการประกันคุณภาพการศึกษาก็เป็นอีกด้านหนึ่งที่ทุกโรงเรียนในสังกัดจะต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 41 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อันจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

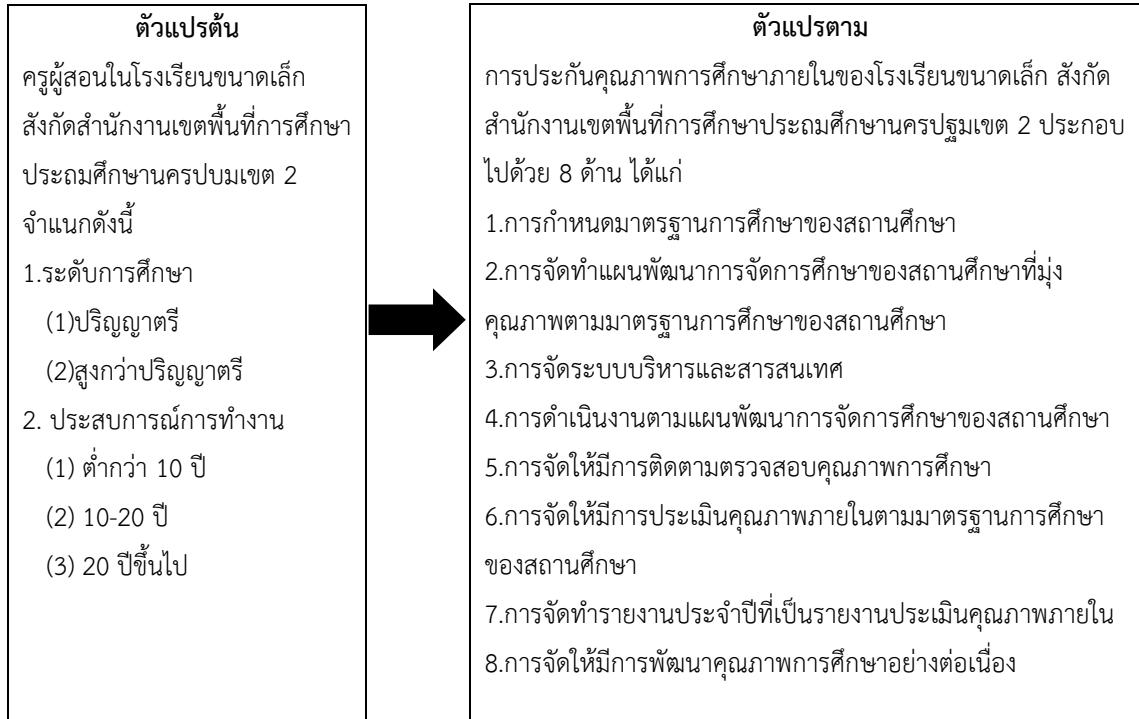
1. เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

การทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาไม่ว่าขนาดโดยอ้อมมีความจำเป็นต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ มีความเชื่อมั่นเชื่อถือได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2557) และจากหลักการและแนวคิดในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อันประกอบด้วย แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ทำให้ทราบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มี 3 ขั้นตอนคือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ทั้งนี้กฎกระทรวงได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในโดยการดำเนินการ 8 ประการ คือ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา 2557) นอกจากนี้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในยังจำเป็นต้องจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อนำเสนอหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่มีความลุ่มลึกสะท้อนภาพที่แท้จริงของสถานศึกษาในทุกองค์ประกอบคุณภาพ กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นว่าระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญมาก ในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง พัฒนา ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและเพื่อหน่วยงานต้นสังกัดจะสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการนิเทศ ติดตามและวางแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจำนวน 8 ด้าน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) ดังนี้

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ประชากรในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 251 คนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นครูผู้สอนที่ใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จำนวน 155 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random sampling) เทียบตามสัดส่วนประชากรของแต่ละอำเภอในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยยึดหลักตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2552 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 ด้าน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ .947 รวบรวมข้อมูลโดยการเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 155 ฉบับ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นจึงทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และในกรณีที่พบความแตกต่างได้พิจารณาหาค่าความแตกต่างโดยเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 1 นี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน

ด้านที่	การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของโรงเรียนขนาดเล็ก	การดำเนินงาน		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.74	0.27	มากที่สุด
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.30	0.31	มาก
3	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.69	0.55	มากที่สุด
4	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.46	0.31	มาก
5	การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.44	0.29	มาก
6	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.81	0.43	มากที่สุด
7	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.71	0.54	มากที่สุด
8	การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.46	0.31	มาก
รวมเฉลี่ย		4.58	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = 4.81) รองลงมาคือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (\bar{X} = 4.74) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (\bar{X} = 4.30)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เปรียบเทียบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 2-3 นี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน ที่	การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของโรงเรียนขนาดเล็ก	ระดับการศึกษา				t	Sig.
		ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า		สูงกว่า ปริญญาตรี			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.73	0.27	4.77	0.24	-0.701	0.484
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.30	0.30	4.27	0.33	0.516	0.606
3	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.69	0.54	4.68	0.61	0.034	0.973
4	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.45	0.32	4.50	0.31	-0.706	0.481
5	การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.47	0.28	4.33	0.29	2.744	0.007
6	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	4.75	0.48	4.46	0.62	-5.635	0.000 *
7	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.71	0.53	4.69	0.61	0.212	0.832
8	การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.45	0.32	4.49	0.31	-0.706	0.481
รวม		4.5	0.2	4.5	0.2	-0.524	0.601
		7	1	9	3		

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความเห็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครูจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ที่	การประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน ของโรงเรียนขนาดเล็ก	ประสบการณ์การทำงาน						F	Sig.	คู่อัน ต่างกัน
		ต่ำกว่า 10 ปี (1)		10 - 20 ปี (2)		20 ปี ขึ้นไป (3)				
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	4.58	0.29	4.78	0.24	4.78	0.25	7.737	0.001	-
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	4.33	0.23	4.29	0.32	4.28	0.34	0.278	0.758	-
3	การจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ	4.78	0.50	4.64	0.57	4.76	0.56	1.072	0.345	-

4	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.28	0.34	4.52	0.28	4.46	0.32	7.755	0.001	-
5	การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.68	0.17	4.39	0.27	4.35	0.29	17.750	0.000*	(1),(2) (1),(3)
6	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.39	0.62	4.89	0.33	5.00	0.00	25.150	0.000*	(1),(2) (1),(3)
7	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.85	0.43	4.64	0.57	4.76	0.56	2.000	0.139	-
8	การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.28	0.34	4.52	0.28	4.46	0.32	7.755	0.001	-
รวม		4.53	0.22	4.58	0.21	4.61	0.22	1.395	0.251	-

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันใน ด้านที่ 5 การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านที่ 6 การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่าไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

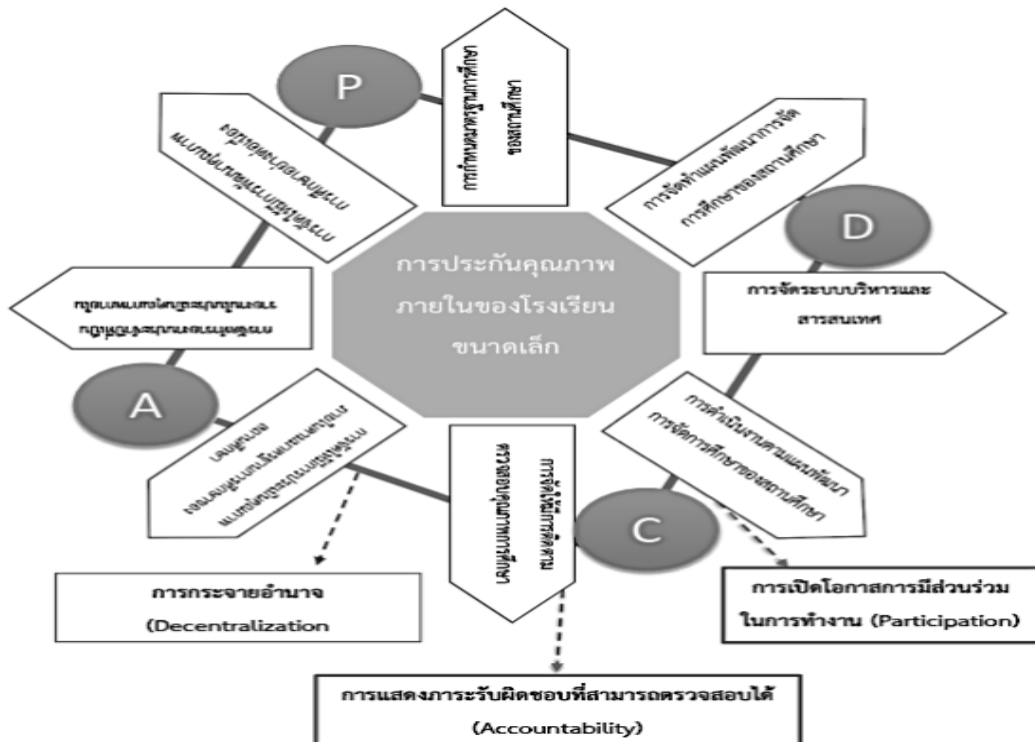
1. ผลการวิเคราะห์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวม ทั้ง 8 ด้าน พบว่ามีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนที่สอดคล้องกับการประกันคุณภาพ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่แต่ละตำแหน่งของคณะกรรมการประกันคุณภาพอย่างชัดเจนมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการนิเทศ ติดตามการดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาทุกขั้นตอนสอดคล้องกับองค์การ วงศ์เรื่อง (2555) ที่ศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานาน เขต 2 พบว่าสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายด้าน มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับสมหวัง อาลัยญาติ (2555) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่าผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่าครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ดอเลาะ การี (2556) ที่ศึกษา

เรื่องสภาพการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับมุสลิม และสัน (2557) ที่ศึกษาเรื่องผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดสตูลโดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้มีการศึกษาในระดับปริญญาและระดับสูงกว่าปริญญาตรีนั้น สามารถรับรู้ เข้าถึง ข้อมูลข่าวสารในการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพทางการศึกษาไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีคุณภาพ และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับวาสนา ทวีกาญจน์ (2557) ที่ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดปัตตานี พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปัตตานีที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่างกัน ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรพินธุ์ นามบุญเรือง (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอ มีการขยายผลความรู้สู่เพื่อนครูในโรงเรียน รวมทั้งมีกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และนอกจากนี้ยังได้รับการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2. แสดงองค์ความรู้จากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่าองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แนวทางการดำเนินงาน การประกันคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็กประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยมีหลักการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามี 3 ประการ คือ 1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) 2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) 3) การแสดงภาระรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการประกันคุณภาพภายในด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ในการวางแผนการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ

สรุป

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนที่สอดคล้องกับการประกันคุณภาพ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละตำแหน่งของคณะกรรมการประกันคุณภาพอย่างชัดเจน มีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกกิจกรรมและดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการนำแผนไปปฏิบัติเป็นรูปธรรม และยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการนิเทศ ติดตาม การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาทุกชั้นตอนและมีการปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติตามแผนงานจึงทำให้มีผลการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานพบว่าไม่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากครูผู้สอนทุกคนสามารถรับรู้ เข้าถึง ข้อมูลข่าวสารในการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาทำให้มีความรู้ความเข้าใจในทิศทางเดียวกันอย่างมีคุณภาพและยังได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอ มีการขยายผลความรู้สู่เพื่อนครูในโรงเรียน รวมทั้งมีกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และ นิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสร้างความตระหนักและส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการตามปกติของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการนิเทศติดตาม ตรวจสอบ ทบทวน ประเมินผล และรายงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ระดับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาตามขนาดและบริบทของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบความเห็นที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ในระดับมาก และพบว่าระดับการสีกาและประสพการณ์การทำงานไม่มีผลต่อความเห็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนขนาดต่าง ๆ ได้ สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นต่อไปนี้

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน
2. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรพิษฐ์ นามบุญเรือง (2556). *การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4*. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ดอเลาะ การี (2556). *สภาพการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มุสลาม และสัน (2557). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดสตูล*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วันทนา นื่อน้อย (2560). *การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วาสนา ทวีกาญจน์ (2557). *การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สมหวัง อาลัยญาติ (2551). *การศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2557). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง
- องค์การ วงศ์เรือง (2553). *สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาน่าน เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- Krejcie, K.V. and Morgan, D.W. (1970) . *Determining Sample Size for Research Activities* . Educational and Psychological Measurement, (30), 607-6 0.
- Peter M. Blau; & W. Reichard Scotts. (1993). *Formae Organizatons*. San Francisco: Chandler Publishing